

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 185

van **KOEN DANIËLS**

datum: 11 januari 2024

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Behandeling personen met eetstoornissen - Invloed sociale media

Sociale media zijn niet meer weg te denken uit het leven van jongeren. Dat de berichtgeving op sociale media een invloed heeft op personen is een understatement. De beelden van het 'perfecte' leven kunnen jongeren doen twijfelen over hun eigen leven of het gevoel doen krijgen dat ze het minder goed hebben. Nu blijkt dat die sociale media ook een duidelijke invloed hebben op de behandeling van patiënten met een eetstoornis.

Tijdens de behandeling van een eetstoornis is het probleem minder merkbaar. De sessies verlopen zoals gepland en de jongeren worden begeleid. Het is wanneer de jongeren opnieuw thuis of bij een opname in hun kamer komen en de gsm nemen dat het misgaat. Ze zien filmpjes op Tiktok, foto's op Facebook, Instagram... Ook behandelende artsen zien de problematiek van sociale media.

An Vandeputte van Eetexpert, het Vlaams kenniscentrum voor eet- en gewichtsproblemen, erkent die problematiek. Ze stelt dat in een bepaalde fase van de ziekte een patiënt nog meer ontvankelijk is voor berichten die eetstoornissen aanmoedigen. Vandeputte benadrukt dat het bannen van smartphones geen structurele oplossing is, maar dat jongeren met eetstoornissen vooral moeten leren omgaan met die beelden en moeten leren inzien hoe die sociale media werken.

Om die kadering aan jongeren te kunnen geven, werkt Eetexpert aan een nieuwe module voor hulpverleners van jongeren met eetstoornissen. Bijkomend wordt er ondersteuningsmateriaal ontwikkeld voor jongeren, hun ouders en leerkrachten.

Ook de sociale media hebben een verantwoordelijkheid. De Europese Unie werkt daarom aan de Digital Services Act om alle illegale en schadelijke inhoud aan te pakken.

1. Wanneer zal die module voor hulpverleners en het bijhoudend ondersteuningsmateriaal beschikbaar zijn?
2. Welke focus zal gegeven worden aan die module? Op welke manier zal men tewerk gaan om de sociale media te kaderen binnen een behandeling met betrekking tot eetstoornissen?
3. In welke mate sluit die nieuwe module aan bij de gezondheidsdoelstelling 'de Vlaming leeft gezonder in 2025'.
4. In welke mate wordt de minister betrokken of op de hoogte gehouden van de ontwikkeling van de Digital Services Act van de Europese Unie waaraan gewerkt wordt?

Heeft zij een stem in de aanpak van thema's die verband houden met het welzijnsdomein?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

ANTWOORD

op vraag nr. 185 van 11 januari 2024
van **KOEN DANIËLS**

1-3. De preventie van eet- en gewichtsproblemen is een flankerend thema bij de gezondheidsdoelstelling 'De Vlaming leeft gezonder in 2025'. Het preventief gezondheidsbeleid focust hierbij op gezondheidsbevordering: we zetten in op factoren die jongeren versterken en hen weerbaar maken, eerder dan hen 'te beschermen tegen' bepaalde fenomenen.

Met de nieuwe module voor hulpverleners investeren we in het versterken van jongeren via het professionaliseren van hulpverleners rond het thema sociale mediagebruik op de vindplaatsen van jongeren. De module is niet exclusief gericht op jongeren met eetstoornissen, maar wil alle jongeren versterken ten aanzien van het risico op eet- en gewichtsproblemen.

Deze nieuwe methodiek heeft 3 doelstellingen en bestaat uit 3 delen: Hulpverleners krijgen (1) een kennisupdate m.b.t. sociale media en lichaamsbeeld, (2) handvaten en concrete vragen voor hun anamnese om met alle jongeren in gesprek te gaan over hun sociale mediagebruik en (3) opdrachten voor hun begeleidingstrajecten met jongeren die zijn vastgelopen in hun sociale mediagebruik. Via tips & tricks leren ze jongeren bewuster en gezonder omgaan met sociale media en bijvoorbeeld in te gaan tegen de kracht van de algoritmes.

De ontwikkeling van de module voor hulpverleners ter ondersteuning van jongeren bij hun sociale media gebruik zit in de eindfase en is gepland om nog deze winter (ten laatste eind februari 2024) te lanceren.

4. Voor deze vraag heb ik contact opgenomen met mijn collega-minister Benjamin Dalle, bevoegd voor Media. De DSA is een Europese verordening die vanaf 17 februari 2024 van kracht is. Ze legt de verantwoordelijkheid op aan tussenhandeldiensten, zoals webhostingdiensten en sociale mediaplatformen. Deze online platformen moeten volgens de DSA onder meer:
- Transparanter zijn over hun algoritmes en de manier waarop ze content rangschikken;
 - Verantwoordelijkheid nemen voor de content die op hun platformen wordt geplaatst en de schade die deze content kan veroorzaken;
 - Illegale content zoals kinderpornografie, terrorisme en haatzaaiende taal snel verwijderen;
 - Desinformatie bestrijden en ervoor zorgen dat gebruikers toegang hebben tot betrouwbare informatie;
 - De privacy van hun gebruikers beschermen en ervoor zorgen dat hun gegevens niet worden misbruikt.

De DSA verplicht ook het opzetten van interne klachtenafhandelingssystemen. Vroeger kon een platform content verwijderen zonder dat de uploader van de content er iets tegen kon inbrengen. De DSA legt daarvoor nu procedures vast en introduceert een beroepsmogelijkheid.

Het decreet dat het Mediadecreet wijzigt om het in overeenstemming te brengen met de Europese digitale dienstenverordening is bekrachtigd op 24 januari 2024. In dit wijzigingsdecreet wordt de Vlaamse Regulator voor de Media als bevoegde autoriteit aangeduid om de naleving van de DSA te controleren voor alle tussenhandeldiensten die betrekking hebben op omroepactiviteiten.